

ODPORÚČANIA
K OBRANNEJ STRATÉGII
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Odporúčania k Obrannej stratégii Slovenskej republiky

Aktuálne platné základné strategické dokumenty Slovenskej republiky boli schválené pred 12 rokmi, čiže v období pokračujúcej integrácie euroatlantického priestoru s dôrazom na stabilizačné a mierové operácie, ktoré značne ovplyvnili vnímanie bezpečnosti a obrany.

Príchod ekonomickej krízy a nárast vojenských konfliktov a bezpečnostných incidentov v Európe a jej blízkom susedstve malo za následok zásadnú zmenu bezpečnostného prostredia. Prijatím Európskej globálnej stratégie a adaptácie NATO na zmenené bezpečnostné prostredie so sebou prinieslo potrebu prehodnotiť tiež strategické dokumenty SR.

Po približne rok trvajúcich odborných diskusiách na úrovni štátnej správy, boli v auguste predložené do medzirezortného pripomienkovania, ale tiež na verejnú a politickú diskusiu, nové návrhy Bezpečnostnej a Obrannej stratégie SR.

Slovenský inštitút pre bezpečnostnú politiku v spolupráci s Nadáciou Friedricha Eberta uskutočnil sériu verejných aj uzavretých diskusných podujatí k príprave strategických dokumentov. 15. júna 2017 sa uskutočnila prvá diskusia k príprave Bezpečnostnej stratégie. Následne po viacerých uzavretých expertných diskusiách s predstaviteľmi MO SR, MZVaEZ SR a ďalších ústredných orgánov štátnej správy, ale tiež s predstaviteľmi všetkých parlamentných politických strán sa uskutočnila záverečná **verejná expertná diskusia 14. septembra 2017, ktorá bola primárne zameraná na návrh Obrannej stratégie SR.**

Expertná komunita (vrátane predstaviteľov MO SR, MZVaEZ SR, KPr SR, ÚV SR, vysokých predstaviteľov OS SR, mimovládnych organizácií, Združenia bezpečnostného a obranného priemyslu SR, akademickej sféry a žurnalistov), ktorá sa diskusie zúčastnila, vo všeobecnosti uvítala návrh novej Obrannej stratégie SR (ObS SR), ktorá jasne deklaruje euroatlantické politické a bezpečnostné zakotvenie SR. ObS SR je principiálne postavená na dvoch pilieroch: pro-atlantický a pro-európsky. Zároveň kladie väčší dôraz na budovanie zodpovednosti za vlastnú obranu v zmysle čl. 3 Washingtonskej zmluvy.

V diskusii boli navrhované nasledovné stanoviská a odporúčania:

- Vzhľadom k rôznym prístupom pri spracovaní Bezpečnostnej stratégie SR, Obrannej stratégie SR a Vojenskej stratégie SR sa ukázala potreba komplexného prístupu štátu k príprave strategických dokumentov, ktoré by boli vypracovávané a prezentované spoločne. Pre prípravu strategických dokumentov by bolo vhodné vytvoriť spoločnú pracovnú skupinu pod záštitou Úradu vlády SR, a tak zabezpečiť koherentnosť a kompatibilitu všetkých strategických dokumentov;
- návrh novej Obrannej stratégie SR je značne rozsiahly. V podmienkach SR by postačil krátky a zrozumiteľný text, kde budú jasne definované politicko-vojenské ambície a ciele obrannej politiky;
- bolo by vhodné v navrhovanom texte štandardizovať úroveň všeobecnosti resp. naopak konkrétnosti. Niektoré body sú vyslovene všeobecného charakteru a naopak niektoré idú do detailov, ktoré nie sú vhodné na úroveň strategického dokumentu,
- nová Obs SR sa snaží vyzdvihnúť potrebu zamerania sa na väčšiu zodpovednosť za vlastnú obranu v súlade s čl. 3 Washingtonskej zmluvy. Text v protiklade s predošlou verziou by bolo potrebné čiastočne preformulovať, resp. vyvážiť aj v kontexte kolektívnej obrany a čl. 5. Washingtonskej zmluvy;
- pri príprave nových dokumentov by bolo vhodné (aj v spolupráci s NKÚ SR a ďalšími relevantnými úradmi) vyhodnotiť plnenie predošlých strategických dokumentov a jasne definovať nie len dôvody na nové znenie, ale aj ciele novej Obs SR;
- navrhované znenie politicko-vojenskej ambície je príliš všeobecné a vágne. Je potrebné jasne a politicky definovať ciele, ktoré detailnejšie určia odhodlanie pri obrane SR;
- Obranná stratégia SR by mala byť adresnejšia pri definovaní bezpečnostných hrozieb SR, po vzore návrhu Bezpečnostnej stratégie SR. Treba venovať jednoznačne

zvýšenú pozornosť aj polovojenským skupinám pôsobiacich v SR a tiež detailnejšie rozpracovať kybernetické hrozby. Je dôležité, aby sme minimálne v jednom zo strategických dokumentov spomenuli aj hrozby vyplývajúce z asertívnej až agresívnej formy bezpečnostnej politiky Ruskej federácie;

- riadna implementácia obrannej stratégie si vyžiada vyčlenenie finančných a personálnych zdrojov v rámci všetkých dotknutých rezortov a je preto potrebné získať pri jej schvaľovaní podporu nielen vlády a vládnych poslancov, ale tiež čo najvýraznejšiu podporu opozičných strán;
- Obranná stratégia SR je strategický bezpečnostný dokument, ktorý by mal byť vnímaný odborne a apoliticky. Preto by bolo vhodné sa vyvarovať vnútropolitickým rozbrojom pri jeho finalizácii, keďže odborníkmi kvalitne pripravený dokument to môže iba zhoršiť;
- Obranná stratégia SR by mala terminologicky čistá, s jasnou a jednotnou pojmológiou;
- v dokumente je potrebné viac rozpracovať aj problematiku prípravy personálu a posilnenie organizačných zložiek v rámci rezortu obrany, vrátane spolupráce s inými rezortmi;
- v dokumente chýba detailnejšie definovanie prepojenia obranného plánovania SR s obranným plánovaním NATO a EÚ. Je potrebné akcentovať zladenie procesov, ktoré budú mať dopad ako na personálnu politiku, tak aj na modernizačné projekty OS SR;
- doplniť percentuálne vyjadrenie obranných výdavkov v kontexte deklarovaných záväzkov SR zo samitov vo Walese, Varšave a Bruselu. Dokument uvádza plánované navýšenie výdavkov na obranu na úroveň 1,6% HDP do 2020, ale absentuje zmienka plánovaného navýšenia výdavkov na obranu na 2% HDP do 2024. Zosúladiť text s navrhovaným znením Bezpečnostnej stratégie SR, ktorý je presnejší;
- v kontexte modernizácie OS SR potreba akcentovať unifikáciu a interoperabilitu pri pripravovaných akvizičných procesoch. Zvýrazniť potrebu znižovania závislosti

vojenskej techniky na Ruskej federácii;

- v časti, ktorá pojednáva o národnom obrannom priemysle, ktorý zohráva významnú úlohu v prípade krízy, alebo vojnového konfliktu, zvýrazniť úlohu súkromného sektora v zabezpečení plynulosti dodávok v prípade krízy a vojenského konfliktu (security of supplies);
- je potrebné rozpracovať časť, ktorá hovorí o súčinnosti so spojencami v posilnení aliančnej infraštruktúry na našom území, najmä v kontexte budovania elementov predsunutej prítomnosti a cvičení NATO;
- v dokumente chýba problematika komplexného riešenia aktívnych záloh, ako jedného z pilierov obrany štátu;
- zámerom rezortu obrany, ako aj expertov, je zamerať sa na komunikáciu s verejnosťou s cieľom priblížiť dokument širšej verejnosti a dosiahnuť celospoločenský konsenzus s jeho cieľmi a zameraním. Problémom však je náročný jazyk, ktorému širšia verejnosť neporozumie. Navrhujeme text dať na finálne editovanie žurnalistovi s cieľom priblížiť text verejnosti;
- branná výchova, ako aj ďalšie aktivity na vzdelávanie verejnosti, by mala byť v dokumente definované dostatočne všeobecne a tak, aby dávali možnosť zapojenia sa čo najširšieho spektra vzdelávacích inštitúcií do procesu;
- v obrannej stratégii chýba zmienka na pripravovanú Vojenskú stratégiu SR s cieľom jasne definovať a zdôvodniť potrebu takéhoto dokumentu, a jeho obsahu, ktorý nebude obsiahnutý v Obrannej stratégii.

**SLOVAK SECURITY POLICY INSTITUTE
SLOVENSKÝ INŠTITÚT PRE BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU**

Na vřšku 8
811 01 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: (+421) (02) 4319 1592
Email: info@slovaksecurity.org
www.slovaksecurity.org

© Slovak Security Policy Institute 2017. Všetky práva vyhradené. Obsah tejto analýzy sa nesmie kopírovať, distribuovať, upravovať ani poskytovať tretím stranám bez uvedenia vydavateľa.

Vydal Slovak Security Policy Institute, september 2017.

Realizované s finančnou podporou Nadácie Friedrich - Ebert - Stiftung. Názory vyjadrené v publikácii sa nemusia nevyhnutne zhodovať s názormi Friedrich - Ebert - Stiftung (FES). Komerčné využitie médií vydaných FES bez príslušného písomného súhlasu nie je povolené.

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**